

MAL PELO
BACH

MAL PELO

MARÍA MUÑOZ / PEP RAMIS

BACH

UN SOLO DE MARÍA MUÑOZ

Bach es presenta com un estudi del moviment, la mirada, el ritme, la respiració i la presència en relació amb la musicalitat. És una selecció de preludis i fugues continguts en els dos llibres que configuren *El clavecí ben temperat* compost per Johann Sebastian Bach al segle XVIII, en què María Muñoz combina la dansa d'alguns preludis que sonen en directe amb la memòria d'algunes fugues ballades en silenci. La presència de la intèrpret evoluciona dins d'un pur treball de moviment.

Bach és un rigorós treball de llenguatge de moviment per al qual Maria Muñoz va necessitar viatjar sola cap a llocs probablement innegociables respecte al seu enteniment profund de la musicalitat.

En la primera versió completa de la peça, estrenada al Festival Temporada Alta 2005, l'enregistrament minuciós i exhaustiu realitzat pel pianista canadenc Glenn Gould (1932-1982), acompanya a la ballarina aportant una corporalitat inusitada, la del pianista que, amb la seva respiració i xiuxiuejar sembla estar present en l'escena.

En 2018 es va presentar una reinterpretació del solo amb música en directe a la Filharmònica de París, en col·laboració amb el Théâtre de la Ville de París, amb Dan Tepfer qui, tan coneixedor del repertori clàssic com experimentat en la improvisació de jazz, aporta una vitalitat i textura diferent al solo, acompanyant a Maria Muñoz amb la seva interpretació en viu i establint un diàleg que reforça la improvisació en un joc de complicitats.

En 2016, María Muñoz transmet la peça a Federica Porello, intèrpret italiana que treballa amb Mal Pelo i des de les hores també representa **Bach**.

FITXA ARTÍSTICA

Creació **MARÍA MUÑOZ**

Interpretació **MARÍA MUÑOZ / FEDERICA PORELLO**

Música **CLAVIER BEN TEMPERAT** Johan Sebastian Bach

Versió gravada interpretada per **GLENN GOULD**

Versió piano en directe **DAN TEPFER**

Col·laboració artística **CRISTINA CERVIA**

Assistent assajos **LEO CASTRO**

Realització vídeo **NÚRIA FONT**

Il·luminació **AUGUST VILADOMAT**

Fotografia **JORDI BOVER**

Vestuari **CARMEPUIGDEVALLIPLANTÉS, MONTSERRAT ROS**

Difusió **MAL PELO**

Durada: 50 minuts

Una producció de Mal Pelo. Amb la col·laboració de Teatro Real i Teatre Lliure. Estrenat a l'Espai Lliure de Barcelona el 26 de febrer de 2004 en una primera versió i al Festival de Tardor de Catalunya Temporada Alta 2005 en la seva versió definitiva.

PREMIO NACIONAL DE DANZA 2009, Ministerio de Cultura de España

PREMI CIUTAT DE BARCELONA 2017

PREMI DE LA CRÍTICA CATALANA 2018

“Les variacions musicals són incessants i quan arriba el cansament, ella ho accepta: el temps d’una pausa que deixa al públic en suspens.”

M-EB.Marseille Hebdo

“Ara, sola amb Bach de fons, María Muñoz sembla deixar-se anar (...) amb els seus característics moviments sotils i precisos. (...) Una peça de to intimista, (...) que evidencia una cop més la maduresa interpretativa d’aquesta dona cofundadora de Mal Pelo.”

Begoña Barrera. El País

“A Bach les harmonies musicals del Clave ben temperat es tradueixen en moviments que en són la seva vibració, mentre que la vitalitat encomanadissa d’aquesta música porta María Muñoz per un vagareig de salts, marcats pel contrapunt rítmic de les seves sabates de cordons al picar amb el terra. Les variacions musicals no paren i, quan el cansament arriba a l’extrem, ella no ho nega: només una pausa, un pensament fugaç que deixa el públic en suspens, i -per una obstinada recerca del plaer de tots- segueix ballant.”

Bàrbara Raubert Nonell. AVUI

“(...) amb Bach, María Muñoz permet entrar en el seu taller: es pot veure com crea la seva coreografia a partir del silenci (i Muñoz és la força del silenci) que fa més eloqüent l’aparició de la música. Com aquesta inspira moviments entre la repetició i la improvisació. Com retorna al silenci per repensar Bach o reposar-lo en la immobilitat fatigada o el moviment inquiet. O com el silenci es manté mentre balla perquè la música ja ha estat interioritzada. A diferència de la pintura, veiem com es crea la coreografia en el pur present que integra el temps de l’experiència viscuda amb la música de Bach. Allò que resta és que Muñoz balla amb una llibertat (i amb un rigor) que emociona.”

Imma Merino. El Punt

“De manera sólida y con una ternura que transpira autenticidad, la bailarina despliega un gesto que tanto da valor a los elementos tangibles como a lo impalpable, a la vez que llena de pálpitos los silencios y otorga una sublime presencia a los espacios vacíos. Una personalidad con una densidad que emociona.”

Montse G. Otzet. EL Periódico

“Si algo hay que reconocerle a Mal Pelo, es su coherencia y capacidad para llevar el mundo de otros creadores a su propio terreno. No escapa de esta regla Bach (...) Muñoz recrea la jovialidad y la ligereza formal de las notas en la partitura como si su cuerpo fuera un elemento más del pentagrama. Un alarde técnico (prescinde incluso de la música para ocupar a ratos su lugar) que, pese a su desarrollo formal, consigue mostrarnos su personalidad, su expresividad, su cansancio, sus particularidades, sus acentos.”

Joaquim Noguero. La Vanguardia

“(…), una demostració emocionant que només pot fer-se amb la subtileza i la qualitat del moviment, des dels gestos més imperceptibles a les explosions de joc físic. És un cara a cara d’emocions entre el pianista i la ballarina que la seva eloqüència expressiva aconsegueix transmetre.”

Julia Martín. El País

“La seva presència en escena, bruta i innegable, és la d’una actriu magnètica: els seus moviments no ballen, esculpeixen l’espai, irònics, menyspreant tot allò que pogués ser agradable.”

AF.Le César

María Muñoz, lliure com l'aire. Fabienne Cabado, revista VOIR, Montreal, Agost 2018

Nascuda al 1963 al sud de la Península Ibèrica, María Muñoz és un dels molts exemples de com la dansa contemporània ha florit als anys 80 a Espanya, després de 36 anys de dictadura severament emmarcada per l'Església Catòlica. Atletista especialista en els esprints, s'aparta de la competició a l'edat de 18 anys i troba en la dansa una manera de combinar les seves tres passions: el treball corporal, la música i la necessitat d'explicar històries.

“Aquell moment va ser l'inici de la dansa contemporània a Barcelona, però les oportunitats per a formar-se eren molt limitades”, recorda. “Jo vivia a València i vaig decidir marxar directament a l'estranger degut a que necessitava un canvi. Vaig marxar a Holanda, a on em vaig formar de manera variada amb diferents professors.”

De la mateixa manera que molts coreògrafs i artistes de la seva generació, Muñoz es forma en la tècnica release i en el contact improvisation a Europa. Descoberta pel japonès Shusaku Takeuchi durant un curs, s'incorpora a la seva companyia que combina dansa, mim i teatre físic.

Durant dos anys, rodejada d'artistes de diferents orígens, va rebre el seu vertader entrenament. La seva trajectòria quedarà marcada. “Vaig descobrir en aquell moment moltes coses del treball amb el cos l'existència de les quals havia somiat”, diu. “Per exemple, una manera molt japonesa de treballar el moviment amb densitat: prenem molt de temps per a materialitzar una proposta. I també entendre que el temps del cos pot ser variable, comprendre la seva capacitat de suggestió, d'enunciar el que les paraules no poden dir... En aquell moment, potser no ho entenia encara, però ho percebia”. L'experiència és fascinant, però encara passarien alguns anys per a que Espanya entrés a la Comunitat Europea. Artista indocumentada, María Muñoz va decidir tornar a casa.

DE TORNADA A CASA

Semblant al que va succeir al Quebec, la dansa contemporània va començar a abundar a la Catalunya dels anys 80. A Barcelona, els pioners van aclarir el camí. Influenciats pel pas de Merce Cunningham a Sitges, o per les estades a Nova York, van iniciar tallers de tècnica Cunningham, Graham i Limón, que Muñoz no coneixia encara. Realitzarà un nou aprenentatge amb Àngels Margarit, també protagonista de l'esdeveniment Destinations: Danse, i amb Cesc Gelabert, una de les figures punteres de la nova dansa espanyola, que més tard es convertiran en col·laboradors.

Al 1985, la jove coreògrafa i intèrpret va fundar junt a Mariantonia Oliver el seu primer grup La Dux. També va formar part del grup, com a tècnic en gira, Pep Ramis, artista multidisciplinari de formació més musical i visual. Després de tres anys de col·laboració, Ramis i Muñoz van decidir crear la seva pròpia estructura, Mal Pelo, el nom d'una illa deserta del Pacífic ubicada en un encreuament de corrents oceàniques i escombrada pels vents.

“El projecte artístic era crear un nucli creatiu a partir del que poguéssim posar en comú i, a partir d’aquí, articular un grup de col.laboradors que poguessin compartir el nostre imaginari i aportar els seus coneixements en el camp de la música, la il.luminació i la interpretació”, ens explica. “Una de les condicions de la nostra primera aventura també era sortir de Barcelona, que tant ens havia donat durant cinc o sis anys. Havíem establert forts vincles construint un paisatge cultural que els anys de la dictadura no ens havien donat, però teníem necessitat de canviar de lloc per a desenvolupar el nostre procés creatiu i tenir una visió del que estàvem fent.”

La parella de creadors es va instal.lar en una antiga granja en el camp català.

AMALGAMA DE CREACIÓ

Als primers anys, ella li va ensenyar a ballar, ell li va ensenyar a treballar amb l’espai, la música i els objectes. Creaven les primeres obres en les que l’escenografia, composta per elements simples que es transformen gràcies a un mecanisme, ajuda a crear una dramaturgia molt pictòrica, qualificada de surrealista pels crítics. En aquell moment, treballen a la manera clàssica amb càmera negra i escenari a la italiana. Al 2002, comencen un gir incloent textos més profunds, apurant al màxim l’escenografia i obrint més l’espai al públic, col.locat sovint de manera menys convencional. Igual que els seus contemporanis, el seu vocabulari és una síntesi de tota mena d’influències recollides en els darrers anys i trobades.

“En el nostre treball, el cos és el punt central a través del que tot passa, però és un punt de vista molt eclèctic”, diu la coreògrafa. “Es pot dir molt sobre la firma Mal Pelo, però els que han seguit la nostra trajectòria diuen que hi ha un estil. La nostra recerca sempre ha estat més a prop de madurar i aprofundir el nostre enfoc que canviar tot el temps. Això es reflexa en el fet de que treballem amb els mateixos col.laboradors des de fa 15 o 20 anys”.

D’esperit comunitari, Muñoz-Ramis van decidir assentar-se després d’una dècada de gira pel món i formar una família. Varen comprar una ruïna en el camp de la província de Girona i la varen restaurar per a fundar-hi un centre dedicat a la creació, formació i documentació.

Al 2001, L’animal a l’esquena obra les seves portes a artistes de tots els orígens, així com al públic en general.

“Va haver-hi, a Espanya, un moment en que les coses s’estaven tornant massa institucionalitzades i dirigides políticament i vàrem sentir la necessitat de trobar una nova forma de gestió de la cultura, que sorgís dels desitjos i necessitats dels creadors”, diu María Muñoz. L’animal a l’esquena no és l’única experiència d’aquesta mena, però altres projectes tenen estructures i objectius molt diferents.”

MAL PELO

LG MAS ESPOLLA 17460 CELRÀ / GIRONA

+34 658828290

+34 972494127

info@malpelo.org

www.malpelo.org

A **Bach** el discurs s'articula únicament a través del cos i la música.

Una aproximació al *Clavecí Ben Temprat* de J.S. Bach, on María Muñoz combina la dansa d'alguns preludis que sonen en directe amb la memòria d'algunes fugues ballades en silenci.

MAL PELO